

KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET

Statnett SF
Postboks 5192 Majorstua
0302 OSLO

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Att: Trygve Bersås

Dato: 26.03.2010
Vår ref.: 2008/863 408
Deres ref.:
Saksbehandler: Jannicke Øen, telefon: 22573400

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2009 for Statnetts reservekraftverk på Nyhamna

Klima- og forurensningsdirektoratet kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp. Vi har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge til grunn innrapporterte aktivitetsdata for beregning av det kvotepliktige utslippet. Vi aksepterer ikke at bedriften benytter utslippsfaktor for 2008 for beregning av utslippene for 2009. Direktoratet fastsetter i stedet at det for utslippsberegningen for 2009 skal benyttes standard utslippsfaktor for naturgass. Virksomheten har etter dette hatt et utslipp på 10 841 tonn i 2009. Dette utslippstallet skal legges til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2010.

Statnett skal oversende dokumentasjon på bedriftsspesifikk utslippsfaktor for 2009 med tilhørende dokumentasjon, samt usikkerhetsberegninger for utslippsfaktor og aktivitetsdata så snart slike opplysninger foreligger.

Klima- og forurensningsdirektoratet varsler at vi vurderer å fatte vedtak om tvangsmulkt dersom Statnett ikke legger ved eksempler på beregning av kildestrøm 1 (naturgass), dokumentasjon av usikkerhet i aktivitetsdata eller rapporterer bedriftsspesifikk utslippsfaktor og dokumenterer usikkerheten i faktoren for denne kildestrømmen i forbindelse med neste års rapportering. En eventuell tvangsmulkt vil beløpe seg til 40 000 kroner. Eventuelle kommentarer til varselet skal sendes Klima- og forurensningsdirektoratet innen 1. mai 2010.

Vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats kan påklages til Miljøverndepartementet.

1. Sakens bakgrunn

Vi viser til utslippsrapport innlevert 25. februar 2009 og senere korrespondanse.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd og tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser av 24. september 2008 med endringer av 12. juni 2009. Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er gitt i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg.

Klima- og forurensningsdirektoratet kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, i henhold til klimakvoteloven § 17.

2. Klima- og forurensningsdirektoratets vurdering

Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

Statnett sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ den 25. februar 2009, som er innen fristen.

Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for Statnetts reservekraftverk på Nyhamna er knyttet til bedriftens energianlegg. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til bedriftens tillatelse til kvotepliktige utslipp datert 24. september 2008, sist endret 12. juni 2009.

Kilder til kvotepliktige utslipp

Bedriften har i 2009 hatt kvotepliktige utslipp fra brenning av naturgass (kildestrøm 1) i forbindelse med testing av reservekraftverket.

Bedriften har i tillegg tillatelse til brenning av diesel (kildestrøm 2) ved eventuell gjennomføring av test med biodiesel i blanding med fossildiesel.

For utslippene av CO₂ fra kildestrøm 2 er det ikke stilt krav til metode for beregning av utslippene, såfremt utslippene fra denne kildestrømmen til sammen er mindre enn eller lik 1000 tonn.

Det rapporterte utslippet fra disse kildestrømmene fremgår nedenfor, under vår vurdering av de kvotepliktige utslippene.

Statnett har ikke rapportert om kvotepliktige utslipp som ikke er omfattet av tillatelsen.

Vurdering av aktivitetsdata

Statnett har rapportert aktivitetsdata, men har ikke rapportert usikkerhet i beregning av aktivitetsdata. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i beregning av aktivitetsdata som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
1	Naturgass	3 942 tonn	1,5 %	-
2	Diesel	0 tonn	-	-

Statnett opplyser at det er benyttet måleutstyr som beskrevet i tillatelsen ved bestemmelse av aktivitetsdata for kildestrøm 1 (naturgass). Måleutstyret eies, driftes og er fysisk plassert inne på Ormen Lange Landanlegg. Statnett har mottatt alle aktivitetsdata fra AS Norske Shell, som foretar målingene av naturgass på Ormen Lange. Aktivitetsdata er oppgitt i Sm³ og tonn. Tetthetsfaktoren er oppgitt for hver periode reservekraftverket har vært testet og er benyttet for omregning til tonn.

Statnett opplyser at de ikke har mottatt dokumentasjon på usikkerhet i beregninger av aktivitetsdata fra Shell, men at slike opplysninger vil foreligge i slutten av mars 2010. Statnett har dermed ikke lagt ved eksempler på beregning av kildestrømmen eller dokumentasjon av usikkerhet i aktivitetsdata for kildestrøm 1 (naturgass) for 2009.

Dette er et avvik fra klimakvoteforskriften § 2-5 d). Klima- og forurensningsdirektoratet viser til at samme forhold ble påpekt i vårt vedtak av 31. mars 2009 om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp for 2008. I vedtaket forutsatte vi at Statnett til rapporteringen for 2009 hadde gjort avtaler med Ormen Lange Landanlegg som sikret at nødvendig dokumentasjon kunne vedlegges de årlige utslippsrapportene. Vi ser alvorlig på at slik dokumentasjon ikke kan oversendes oss før slutten av mars fordi det vanskeliggjør vårt arbeid med å kontrollere og gjennomgå utslippsrapporten innen 1. april. Vi forutsetter at nødvendig dokumentasjon om usikkerhet i aktivitetsdata for 2009 oversendes så snart slike opplysninger foreligger.

Klima- og forurensningsdirektoratet varsler at vi på bakgrunn av ovennevnte forhold vurderer å treffe vedtak om tvangsmulkt, jf. klimakvoteforskriften § 20. Vi viser til punkt 7 i dette brev.

Vurdering av faktorer

For kildestrøm 1 (naturgass) kreves det i tillatelsen at det benyttes bedriftsspesifikk utslippsfaktor ved beregningen av det kvotepliktige utslippet. Utslippsfaktoren skal i følge fastsatt program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp bestemmes ved hjelp av online GC. Gasskromatografen driftes og er fysisk plassert inne på Ormen Lange Landanlegg. Statnett utfører ikke selv kontrollmålinger eller annet arbeid for å verifisere/beregne en bedriftsspesifikk utslippsfaktor og usikkerhet i denne for kildestrøm 1 (naturgass), men baserer seg på opplysninger fra Shell.

Dokumentasjon av bedriftsspesifikk utslippsfaktor for 2009 for målestyret på Ormen Lange Landanlegg, er i følge Shell ikke tilgjengelig før i slutten av mars 2010. Statnett har derfor benyttet godkjent faktor for 2008 i sine beregninger av kvotepliktige utslipp, og opplyser at beregningene vil bli oppdatert og ettersendt så snart ny dokumentasjon foreligger.

De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også usikkerhet i faktoren som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Bedriftsspesifikk utslippsfaktor	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
1	Naturgass	2,674115 tonn CO ₂ /tonn naturgass	0,5 %	-

Statnett har lagt til grunn standard oksidasjonsfaktor ved beregning av utslippene fra kildestrøm 1 (naturgass).

Utslippene er beregnet ved å multiplisere den godkjente utslippsfaktoren fra 2008 med aktivitetsdata for de dagene reservekraftverket har vært testet.

En slik tilnærming er et avvik fra klimakvoteforskriften § 2-5 e) og f). Klima- og forurensningsdirektoratet aksepterer ikke at bedriften benytter utslippsfaktoren for 2008 i beregningene av utslippet for 2009. I henhold til klimakvoteforskriften vedlegg 2A er bruk av standard utslippsfaktor for naturgass akseptabelt for virksomheter plassert i kategori A, dvs. virksomheter med totale utslipp under 50 000 tonn per år. Statnetts anlegg på Nyhamna er plassert i kategori B, men har i 2009 hatt et utslipp tilsvarende virksomheter i kategori A. Ettersom de kvotepliktige utslippene for 2009 fra reservekraftverket på Nyhamna er relativt små, og utslippsfaktoren ikke kan dokumenteres før i slutten av mars 2010, vedtar Klima- og forurensningsdirektoratet at standard utslippsfaktor på 2,75 tonn CO₂/tonn naturgass skal benyttes. Standard utslippsfaktor for naturgass er gitt i klimakvoteforskriften vedlegg 1C.

Statnett skal oversende bedriftsspesifikk utslippsfaktor for 2009 med tilhørende dokumentasjon når denne foreligger. Usikkerhetsberegninger av utslippsfaktoren skal også oversendes.

Statnett har oversendt resultater fra førstegangskontroll av online GC utført av Norsk Analyse AS i mars 2009 på oppdrag for Shell. Testen er utført i henhold til Norsok I-104-standard, og resultatet fra linearitetstesten viser en usikkerhet på hhv. $\pm 0,026$ % og $\pm 0,028$ % (GC-A). Linearitetstestkravet i henhold til Norsok I-104 er $\pm 0,3$ %. Klima- og forurensningsdirektoratet aksepterer at testen er gjennomført i henhold til nevnte standard og tar resultatene til etterretning.

Kvotepliktig utslipp

Statnett har rapportert et kvotepliktig utslipp for 2009 på 10 542,29 tonn. Statnetts utslippsrapport for reservekraftverket på Nyhamna i 2009 mangler dokumentasjon av

usikkerhet ved bestemmelse av aktivitetsdata og bedriftsspesifikk utslippsfaktor. Bedriften har heller ikke oversendt beregninger av utslippsfaktoren for 2009. Dette er et avvik fra klimakvoteforskriften § 2-5 d), e) og f), og er forhold Klima- og forurensningsdirektoratet også påpekte i vårt vedtak om godkjenning av kvoterapporten for 2008 av 31. mars 2009.

Klima- og forurensningsdirektoratet har imidlertid lagt bedriftens rapporterte aktivitetsdata til grunn ved beregning av bedriftens kvotepliktige klimagassutslipp. Vi aksepterer ikke at bedriften benytter utslippsfaktoren for 2008 i beregningene av utslippet for 2009 og fastsetter at standard utslippsfaktor for naturgass skal benyttes i beregningene.

Dette gir følgende kvotepliktige utslipp i 2009:

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Utslippsfaktor	Kvotepliktig utslipp
1	Naturgass	3942 tonn	2,75 tonn CO ₂ /tonn naturgass	10840,5 tonn
Totale kvotepliktige utslipp				10 840, 5 tonn

Ved beregning av utslippene på bakgrunn av aktivitetsdata og standard utslippsfaktor som fremgår av tabellen, kommer Klima- og forurensningsdirektoratet frem til 10 840,5 tonn CO₂. Forskjellen fra Statnetts tall skyldes at bedriften har benyttet godkjent utslippsfaktor for 2008.

Klima- og forurensningsdirektoratet påpeker at dersom virksomheten ved rapporteringen har gitt feilaktig opplysninger om forhold som kan påvirke utslippstallet, vil dette kunne føre til brudd på oppgjørplikten etter klimakvoteloven § 13. Dette vil igjen kunne gi grunnlag for illeggelse av overtredelsesgebyr tilsvarende 100 euro for hvert tonn rapporteringspliktig utslipp som det ikke leveres inn kvoter for, jf klimakvoteloven § 21.

Klima- og forurensningsdirektoratet viser for øvrig til at tillatelsen til kvotepliktige utslipp i utgangspunktet var tidsbegrenset til 1. juli 2009, og at driften har vært forbeholdt svært anstrengte kraftsituasjoner. Miljøverndepartementet vedtok 12. juni 2009 at utslippstillatelsen til kvotepliktige utslipp skulle forlenget frem til 1. juli 2014. Videre har Statnett i brev av 1. mars 2010 søkt om dispensasjon fra konsesjonsvilkårene for å kunne utnytte reservekraftverket ikke bare til svært anstrengte kraftsituasjoner, men også til å redusere konsekvenser av eventuelle driftsforstyrrelser i kraftsystemet. Søknaden er p.t. til behandling hos Olje- og energidepartementet. På bakgrunn av den utvidede tidsperioden, samt søknaden om utvidet drift, vil dette kunne medføre økte kvotepliktige utslipp. Vi vil derfor understreke at det er svært viktig at Statnett i forbindelse med videre kvoterapportering får i stand avtaler med Ormen Lange Landanlegg slik at all nødvendig informasjon oversendes innenfor rapporteringsfrist.

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

Klima- og forurensningsdirektoratet har gjennomgått den innsendte rapporten Vi finner å kunne legge til grunn innrapporterte aktivitetsdata for beregning av det kvotepliktige utslippet, men aksepterer ikke at bedriften benytter utslippsfaktor for 2008 for beregning

av utslippene for 2009. Klima- og forurensningsdirektoratet fastsetter i stedet at det for utslippsberegningen for 2009 skal benyttes standard utslippsfaktor for naturgass. Virksomheten har etter dette hatt et utslipp på 10 841 tonn i 2009. Dette utslippstallet skal legges til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2010. Vi godkjenner etter denne endringen utslippsrapporten fra bedriften. Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

4. Oppgjør av kvoteplikten

Innen 30. april 2010 må alle kvotepliktige virksomheter overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens verifiserte, kvotepliktige utslipp i 2009 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For Statnett innebærer dette at 10 841 kvoter skal overføres fra bedriftens driftskonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. Vi har registrert bedriftens verifiserte, kvotepliktige utslippstall i kvoteregisteret. Se punkt 4.5.3 i kvoteregisterets brukermanual for mer informasjon. Brukermanualen kan lastes ned fra kvoteregister.no. Vi gjør oppmerksom på at manglende overholdelse av fristen 30. april vil føre til at virksomheten ilegges et overtredelsesgebyr på 100 euro pr kvote som ikke er innlevert. Vi gjør også oppmerksom på at det i år ikke er mulig å innlevere kvoter til oppgjør før 19. april. Dette skyldes begrensninger fra EUs registersystem.

5. Gebyr

Klima- og forurensningsdirektoratets behandling av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på vår ressursbruk i forbindelse med behandling av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter lav gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 13 500,-.

Faktura vil bli ettersendt.

6. Klage

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Klima- og forurensningsdirektoratet.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 30. april 2010.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil vi kunne gi på forespørsel.

7. Varsel om tvangsmulkt

Klima- og forurensningsdirektoratet viser til at Statnett ikke har rapportert bedriftsspesifikk utslippsfaktor for kildestrøm 1 (naturgass) i 2009 og usikkerhet i denne, og de har ikke lagt ved dokumentasjon av usikkerheten i aktivitetsdata for denne

kildestrømmen eller eksempler på beregning av utslippene for 2009. Dette innebærer brudd på rapporteringsplikten etter klimavoteforskriften § 2-5.

Det varsles med dette i henhold til forvaltningsloven § 16 om at det vurderes å fatte vedtak om tvangsmulkt for å sikre at rapporteringsplikten overholdes. Vedtaket vil gå ut på at en tvangsmulkt på kr 40 000,- påløper dersom bedriften i forbindelse med neste års rapportering ikke legger ved eksempler på beregning av kildestrømmen, dokumentasjon av usikkerhet i aktivitetsdata eller rapporterer bedriftsspesifikk utslippsfaktor og dokumenterer usikkerheten i denne for kildestrøm 1 (naturgass) for 2010 innen rapporteringsfristen, som er 1. mars 2011. Eventuelle kommentarer til varselet skal sendes Klima- og forurensningsdirektoratet innen 1. mai 2010.

8. Oppsummering

Klima- og forurensningsdirektoratet godkjenner etter endret utslippsfaktor og oppdatert utslippstall Statnetts rapport om kvotepliktige utslipp fra reservekraftverket i Nyhamna for 2009. Klima- og forurensningsdirektoratet fastsetter at bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 10 841 tonn i 2009. Vedtaket er hjemlet i klimavoteloven § 17 første ledd.

Statnett skal oversende bedriftsspesifikk utslippsfaktor for 2009 med tilhørende dokumentasjon, samt usikkerhetsberegninger for utslippsfaktor og aktivitetsdata så snart slike opplysninger foreligger.

Klima- og forurensningsdirektoratet varsler at det vurderes å fatte vedtak om tvangsmulkt dersom Statnett ikke legger ved eksempler på beregning av kildestrømmen, dokumentasjon av usikkerhet i aktivitetsdata eller rapporterer bedriftsspesifikk utslippsfaktor og dokumenterer usikkerheten i denne for kildestrøm 1 (naturgass) ved neste års rapportering. Eventuelle kommentarer til varselet skal sendes Klima- og forurensningsdirektoratet innen **1. mai 2010**.

Statnett ilegges et gebyr på kr 13 500,- for vår behandling av utslippsrapporten.

Vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Erling Espolin Johnson
prosjektleder

Jannicke Øen
rådgiver

Kopi til:
Aukra kommune
Fylkesmannen i Møre og Romsdal